

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๙๑๗/๒๐๓๔๙

กวด. 112
วันที่ 26 ก.ย. 66
เวลา 12.30

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่.....
รับที่(อีเมล) 8 576
วันที่ 26 ก.ย. 2566 9.00

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติปรับเพิ่มราคาน้ำนมดิบเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๑๓๐๗ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๕
๒. รายละเอียดการคิดต้นทุนการผลิต และราคาปรับซื้อน้ำนมดิบ
๓. รายงานการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติปรับเพิ่มราคาน้ำนมดิบเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนม มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติการปรับเพิ่มหรือลดราคาปรับซื้อน้ำนมดิบหลายครั้ง ตั้งแต่ราคา ๑๒.๕๐ บาท/กิโลกรัม เพิ่มเป็น ๑๓.๗๕ บาท/กิโลกรัม ราคา ๑๔.๕๐ บาท/กิโลกรัม ราคา ๑๖.๕๐ บาท/กิโลกรัม ราคา ๑๗.๐๐ บาท/กิโลกรัม ราคา ๑๙.๐๐ บาท/กิโลกรัม จนถึงปัจจุบันเพิ่มเป็นราคา ๒๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม และให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณารับปรับเพิ่มราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์นมในตลาดนมพาณิชย์ ให้สอดคล้องกับต้นทุนที่เพิ่มขึ้นทุกครั้ง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยการปรับราคาปรับซื้อน้ำนมดิบครั้งล่าสุด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

จากการปรับราคาปรับซื้อน้ำนมดิบครั้งล่าสุด ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งได้อนุมัติราคาปรับซื้อน้ำนมดิบ ๒๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจปัจจุบันที่ต้นทุนสูงขึ้น ทั้งภาคเกษตรกรและภาคผู้ประกอบการนมแปรรูป และยังไม่มีความชัดเจน แม้ว่าการขึ้นราคาน้ำนมดิบจะมีผลกระทบต่อห่วงโซ่จนถึงผู้บริโภค แต่จากสถานะที่เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบภาวะขาดทุนอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาได้จากต้นทุนที่สูงขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงครึ่งปีหลัง ๒๕๖๕ และเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ชะลอการเลิกเลี้ยงโคนม และไม่เกิดการขาดแคลนวัตถุดิบน้ำนมดิบ และสามารถผลิตนมสำหรับบริโภคในประเทศอย่างเพียงพอ จึงเห็นควรกำหนดราคากลางให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขอบทวนมติคณะรัฐมนตรีในการกำหนดราคาดังกล่าว และให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติกำหนดราคาปรับซื้อน้ำนมดิบ ให้สอดคล้องกับต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น

๓. ความเร่งด่วน...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเรื่องนี้เป็นกรณีเร่งด่วน เนื่องจากเป็นความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม โดยที่การปรับราคารับซื้อน้ำนมดิบดังกล่าว จะมีผลนับตั้งแต่วันที่กระทรวงพาณิชย์ โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ อนุญาตให้ผู้ประกอบการปรับราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์นมในตลาดนมพาณิชย์

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สารข้อเท็จจริง

คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม มอบหมายให้คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ติดตามต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม และให้มีการทบทวนราคาปรับซื้อน้ำนมดิบทุก ๓ เดือน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ เป็นต้นมา และได้มีการปรับเพิ่มราคาปรับซื้อน้ำนมดิบครั้งล่าสุด เพิ่มขึ้นกิโลกรัมละ ๑.๕๐ บาท ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ จากเดิมราคา ๑๙.๐๐ บาท/กิโลกรัม เพิ่มเป็น ๒๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม

๔.๒ การดำเนินงาน

๔.๒.๑ คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้พิจารณาการกำหนดราคากลางรับซื้อน้ำนมดิบ หน้าศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบและหน้าโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ปี ๒๕๖๖ ได้พิจารณาผลการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม และต้นทุนการบริหารจัดการศูนย์รวมน้ำนมดิบของคณะทำงานวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำนมโค (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ทำให้ได้ราคาปรับซื้อน้ำนมดิบที่ ๒๑.๒๕ บาท/กิโลกรัม และคณะอนุกรรมการฯ มีมติเห็นชอบแนวทางการใช้ต้นทุนเฉลี่ยครึ่งปีหลังคือ ไตรมาสที่ ๓-๔ ปี ๒๕๖๕ ในการคำนวณราคากลาง โดยมีมติ ดังนี้

๑. เสนอราคากลางรับซื้อน้ำนมดิบ หน้าศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ปี ๒๕๖๖ ที่กิโลกรัมละ ๒๑.๒๕ บาท (ปรับขึ้น ๒.๒๕ บาท จากเดิมราคากิโลกรัมละ ๑๙.๐๐ บาท)

๒. เสนอราคากลางรับซื้อน้ำนมโค หน้าโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ปี ๒๕๖๖ ที่กิโลกรัมละ ๒๒.๗๕ บาท (ปรับขึ้น ๒.๒๕ บาท จากเดิมราคากิโลกรัมละ ๒๐.๕๐ บาท)

๔.๒.๒ คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ได้พิจารณาเรื่องขออนุมัติปรับเพิ่มราคาน้ำนมดิบเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนม มีมติเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ดังนี้

๑. เห็นชอบปรับราคากลางรับซื้อน้ำนมดิบ หน้าศูนย์รวมน้ำนมดิบ ปี ๒๕๖๖ จากกิโลกรัมละ ๑๙.๐๐ บาท เป็นกิโลกรัมละ ๒๑.๒๕ บาท

๒. เห็นชอบปรับราคากลางรับซื้อน้ำนมโค หน้าโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ปี ๒๕๖๖ จากกิโลกรัมละ ๒๐.๕๐ บาท เป็นกิโลกรัมละ ๒๒.๗๕ บาท

๓. ให้คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม พิจารณาทบทวนการกำหนดราคากลางรับซื้อน้ำนมโค ณ ศูนย์รวมน้ำนมดิบ และ ณ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ของต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลา

๔. ให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแนวทางในการควบคุมราคาปัจจัยการผลิต และราคาอาหารสัตว์

๕. ให้กระทรวง...

๕. ให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาการปรับขึ้นราคาผลิตภัณฑ์นม (นมพาณิชย์) ให้เหมาะสม สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งต้นทุนน้ำมันดิบและต้นทุนอื่นๆ ของผู้ประกอบการ

๖. ให้คณะกรรมการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน พิจารณาการปรับขึ้นราคาผลิตภัณฑ์นม (นมโรงเรียน) ให้เหมาะสม สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งต้นทุนน้ำมันดิบและต้นทุนอื่นๆ ของผู้ประกอบการ และเสนอขงกลางให้กับหน่วยจัดซื้อ

๗. ให้ฝ่ายเลขาธิการคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมแจ้งมติให้คณะกรรมการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชนดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๓ วิเคราะห์ผลกระทบ

๔.๓.๑ ผลผลิตน้ำมันโค

ต้นทุนเฉลี่ยทั้งปีของทุกขนาดฟาร์ม ปี ๒๕๖๕ มีต้นทุน ๑๖.๘๖ บาท/กิโลกรัม สูงขึ้นจากปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๑๓.๕๔ ซึ่งมีต้นทุนที่ ๑๔.๘๕ บาท/กิโลกรัม โดยต้นทุนผันแปร มีสัดส่วนร้อยละ ๘๖.๘๗ ของต้นทุนทั้งหมด เป็นค่าอาหารชั้นมากที่สุดถึงร้อยละ ๔๗.๐๓ (ต้นทุนสูงขึ้นร้อยละ ๑๕.๐๓) รองลงมาเป็นค่าอาหารหยาบร้อยละ ๒๑.๑๑ (ต้นทุนสูงขึ้นร้อยละ ๒๒.๖๕) ค่าแรงงานร้อยละ ๑๓.๕๘ (ต้นทุนสูงขึ้นร้อยละ ๑๒.๖๑) ส่วนค่าน้ำและค่าไฟฟ้า ต้นทุนสูงขึ้นร้อยละ ๒๑.๐๘ แต่มีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๐.๔๙ ของต้นทุนทั้งหมด ในด้านของค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ก็เช่นเดียวกัน ต้นทุนสูงขึ้นร้อยละ ๑๘.๓๙ แต่มีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๐.๓๔ สำหรับต้นทุนคงที่มีสัดส่วนร้อยละ ๑๓.๑๓ ของต้นทุนทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ เพียงร้อยละ ๐.๖๗ และเมื่อพิจารณาตามขนาดฟาร์มพบว่า ปี ๒๕๖๕ ต้นทุนสูงขึ้นในทุกขนาดฟาร์ม ดังนี้ ฟาร์มขนาดเล็กมีต้นทุน ๑๘.๖๘บาท/กิโลกรัม (สูงขึ้นร้อยละ ๑๓.๗๖) ขนาดกลาง ๑๖.๔๔ บาท/กิโลกรัม (สูงขึ้นร้อยละ ๑๓.๖๑) และขนาดใหญ่ ๑๔.๙๘ บาท/กิโลกรัม (สูงขึ้นร้อยละ ๑๒.๑๓) (คณะกรรมการจัดทำข้อเสนอราคาน้ำมันโคและผลิตภัณฑ์นม) จากสถานการณ์ราคาวัตถุดิบในตลาดโลกรวมถึงค่าบริหารและขนส่ง ซึ่งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ไม่สามารถควบคุมได้ ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ในประเทศไทยช่วงปี ๒๕๖๕ ประกอบกับค่าขนส่งน้ำมันดิบจากฟาร์มไปยังศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบ ค่าขนส่งน้ำมันดิบจากศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบไปยังโรงงานแปรรูป เพื่อนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นม มีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้เกษตรกรหลายรายที่เป็นฟาร์มขนาดเล็ก ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เกษตรกรหลายรายได้ยกเลิกอาชีพการเลี้ยงโคนม และขายฟาร์มทิ้ง ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่การผลิตนมและผลิตภัณฑ์นมในปัจจุบันเป็นวงกว้างมีแนวโน้มที่เกษตรกรจะเลิกอาชีพโคนมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากรัฐบาลมีการส่งเสริมและช่วยเหลือบรรเทาโดยปรับขึ้นราคาน้ำมันดิบในระยะเร่งด่วน เกษตรกรก็จะสามารถประกอบอาชีพต่อไปได้ ดังนั้น การปรับเพิ่มราคาน้ำมันโคจะช่วยให้อาชีพการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรอยู่รอดต่อไปได้ และการปรับเกณฑ์การให้ราคาตามคุณภาพหรือองค์ประกอบของน้ำมันโคจะช่วยให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีการพัฒนา และมีกำไรจากการเลี้ยงโคนมเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตน้ำมันโคในประเทศ แต่อย่างไรก็ตามภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะทำให้การสนับสนุนในการจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุนให้แก่เกษตรกรด้วย

๔.๓.๒ ตลาดนม

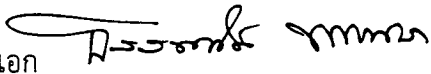
การปรับเพิ่มราคาน้ำนมโค ๒.๒๕ บาท/กิโลกรัม หน้าโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม จะส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์นมของอุตสาหกรรมนมที่ใช้ น้ำนมโคเป็นวัตถุดิบในการผลิต จำเป็นต้องปรับราคาจำหน่ายตามต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น โดยนมพร้อมดื่มเป็นสินค้าควบคุมที่ต้องได้รับอนุญาตปรับราคาจากกระทรวงพาณิชย์ โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ กรณีโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน โดยคณะกรรมการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เห็นชอบปรับราคาให้สอดคล้องกับต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นหรือลดลง ดังนั้น ราคาน้ำนมโคที่จะปรับเพิ่มขึ้นตามเกณฑ์การให้ราคาตามคุณภาพ หรือองค์ประกอบน้ำนมโค อาจจะมีผลกระทบแต่ไม่มากนัก เนื่องจากมีจำนวนศูนย์รวบรวมน้ำนมโคที่พัฒนาเกณฑ์คุณภาพน้ำนมโค ซึ่งเป็นการจูงใจให้พัฒนาคุณภาพโดยเพิ่มราคาบวกให้มากขึ้น จะทำให้เกษตรกรมีการพัฒนามากขึ้น จึงทำให้ผู้ประกอบการสามารถรับซื้อน้ำนมดิบในราคาเพิ่มขึ้นได้

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งเดิมได้อนุมัติราคารับซื้อน้ำนมโค ๒๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม โดยขอปรับเพิ่มราคารับซื้อน้ำนมโคเป็น ๒๒.๗๕ บาท/กิโลกรัม ทั้งนี้ ให้มีผลนับตั้งแต่วันที่กระทรวงพาณิชย์อนุญาตให้ผู้ประกอบการนมพาณิชย์ปรับราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์นมในตลาดนมพาณิชย์ได้ โดยให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาการปรับขึ้นราคาผลิตภัณฑ์นม (นมพาณิชย์) ให้เหมาะสม สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นของผู้ประกอบการ ตามมติคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๖ กรณีโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน โดยคณะกรรมการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบปรับราคาให้สอดคล้องกับต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นหรือลดลง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยเอก

(ธรรมนัส พรหมเผ่า)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

โทร. ๐-๒๑๕๗-๗๐๔๔ ต่อ ๑๐๕๑๑๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : schoolmilk@dpo.go.th